

Sveriges Författarförbund - Sveriges Dramatikerförbund - Svenska Journalistförbundet - Sveriges Läromedelsförfattares Förbund - Konstnärernas Riksorganisation - Föreningen Svenska Tecknare - Föreningen Sveriges Konstantverkare och Industriformgivare - Svenska Fotografers Förbund - Föreningen Svenska Tonsättare - Föreningen Svenska Kompositörer av Populärmusik - Federationen Svenska Musiker - Svenska Teaterförbundet - Svenska Regissörsföreningen - Oberoende Filmars Förbund - Unionen - klubbarna vid Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion

KLYS

Konstnärliga
och Litterära
Yrkesutövares
Samarbets-
nämnd

Stockholm den 22 januari 2013

Kulturdepartementet

103 33 Stockholm

KLYS och Copyswedes synpunkter på betänkandet SOU 2012:59 Nya villkor för public service

Presentation

KLYS - Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd – företräder cirka 30.000 yrkesverksamma kulturskapare i Sverige såsom författare, musikkapare, bildkonstnärer, dramatiker, regissörer, musiker, journalister, skådespelare, filmare och dansare. KLYS utgörs idag av 15 medlemsorganisationer, som inom ramen för KLYS samarbetar i frågor av gemensamt intresse, t ex upphovsrätt, arbetsmarknad, yttrandefrihet och kulturell mångfald i media.

Den ekonomiska föreningen Copyswede har till ändamål att för konstnärsorganisationernas räkning träffa avtal samt inkassera och fördela ersättning för vissa vidareutnyttjanden av upphovsrättsligt skyddade verk och prestationer. De områden som Copyswede huvudsakligen verkat inom gäller vidareanvändning av verk och prestationer i form av ljud och rörliga bilder, främst radio och TV-program. Copyswede har 14 medlemsorganisationer som alla företräder konstnärligt och litterärt verksamma upphovsmän och/eller utövande konstnärer på olika områden.

Public servicebolagen är några av landets största och viktigaste arbets- och uppdragsgivare för KLYS och Copyswedes yrkesgrupper.

Inledning

KLYS och Copyswede är sedan länge ivriga förespråkare av en stark och självständig TV- och radioverksamhet i allmänhetens tjänst. Vi välkomnar därför utredningens övertygelse om vikten av att behålla en stark och oberoende public serviceradio och TV. En självständig public serviceverksamhet är enligt KLYS och Copyswede en förutsättning för att kunna bevara och stärka kulturell mångfald, konstnärlig kvalitet och förnyelse i det framtida radio- och TV-utbudet. Public serviceuppdraget blir också allt viktigare i det ständigt föränderliga medielandskapet, som alltmer präglas av fragmentisering och kommersialisering. Den fria marknaden kan inte garantera det breda och samtidigt fördjupade samhälls- och kulturutbud som ingår i public servicebolagens sändningsvillkor.

Sveriges Författarförbund - Sveriges Dramatikerförbund - Svenska Journalistförbundet - Sveriges Läromedelsförfattares Förbund - Konstnärernas Riksorganisation - Föreningen Svenska Tecknare - Föreningen Sveriges Konstantverkare och Industriformgivare - Svenska Fotografers Förbund - Föreningen Svenska Tonsättare - Föreningen Svenska Kompositörer av Populärmusik - Federationen Svenska Musiker - Svenska Teaterförbundet - Svenska Regissörsföreningen - Oberoende Filmars Förbund - Unionen - klubbarna vid Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion

KLYS

Konstnärliga
och Litterära
Yrkes
utövares
Samarbets
nämnd

KLYS och Copyswede stödjer principen om ett brett public serviceutbud vars innehåll såväl ska tilltala en större allmänhet som vara smal, experimentell och nischad. Bredden i utbudet ger public serviceverksamheterna deras demokratiska legitimitet och deras roll som viktiga arenor för det offentliga samtalet.

KLYS och Copyswede vill också kraftigt betona public servicebolagens kulturansvar och tillstyrker ett fortsatt förstärkt kulturruppdrag. Utvidgningen måste dock motsvaras av ökande ekonomiska resurser. Den medelstilleddning med en tvåprocentig årlig uppräknings som utredningen föreslår är inte tillräcklig för att kunna utveckla kulturruppdraget på det sätt som utredningen aviserar. Den innebär snarare i praktiken en urholkning av kulturverksamheten.

Trots att utredningen på flera ställen framhåller betydelsen av programföretagens självständighet och oberoende finns det flera förslag i utredningen som går i motsatt riktning och istället innebär begränsningar i självständigheten och ökad kontroll av programföretagens verksamheter. Det gäller t ex förslaget om att utöka Granskningsnämndens uppdrag att granska programföretagens produktivitet, kostnadseffektivitet och resursförbrukning samt förslaget om att förstärka förhandsprövningen av nya tjänster. Båda dessa förslag är djup oroande när det gäller programföretagens självständighet och oberoende.

Det är olyckligt att frågan om den framtida finansieringen av public service (d v s kap 6) lyfts bort från remissdiskussionen. Bristen på besked från regeringen i frågan skapar osäkerhet. Därför är det viktigt att den fortsatta utredningen kring finansieringsfrågan inleds snarast och att beslut kan fattas i bred politisk enighet. Ett nytt finansieringssystem måste säkerställa största möjliga oberoende och integritet för programföretagen.

En mindre delegation ur KLYS fick i början av 2012 möjlighet att träffa utredningen och framförde då en del principiella synpunkter, som också lämnats till utredningen i ett skriftligt dokument från KLYS.

Programföretagens uppdrag (kap 4)

4.1 Uppdragets utformning

4.1.2 Tydligare sändningstillstånd

I utredningen uttrycks att nuvarande sändningstillstånd innehåller de särskilda krav på t ex mångfald, kvalitet och program på svenska språket samt vissa utpekade programområden som nyhetsverksamhet och kulturutbud, som kommittén anser att programföretagen även fortsättningsvis bör ha.

KLYS

Konstnärliga
och Litterära
Yrkes
utövares
Samarbets
nämnd

KLYS och Copyswede välkomnar kommitténs bedömning att programföretagen även i framtiden ska ha ett brett uppdrag med ett mångsidigt programutbud. De ska därmed fortsätta att erbjuda allt från smala, experimentella program till bred underhållning, som kan locka en stor publik. Vi instämmer också i att hög kvalitet och nyskapande form och innehåll ska utmärka programverksamheten.

Ett smalt, fördjupat public serviceutbud ska komplettera det breda anslaget. Public servicebolagen bör enligt KLYS och Copyswede ligga i framkant och våga produktutveckla nyskapande och experimentella program.

När det gäller public servicebolagens uppdrag att granska, ifrågasätta och skapa debatt är det publicistiska och redaktionella oberoendet av yttersta vikt. KLYS och Copyswede anser också att public serviceverksamheterna även fortsättningsvis ska ha i uppdrag att folkbilda och utbilda.

Det föreslås vidare i utredningen att sändningstillstånden ska tydliggöras genom en mer logisk struktur, undvikande av överlappningar samt införande av en enhetligare begreppsapparat. Eftersom det inte framgår på ett tydligt sätt i utredningen vari dessa tydliggöranden består, är det svårt för KLYS och Copyswede att ta ställning till dem. Eftersom dessa frågor lämnats ofullständigt beredda av utredningen är det först genom ytterligare beredning som KLYS och Copyswede kan bedöma dessa förändringar i sin helhet.

4.1.3 Begreppen kärnverksamhet och kompletterande verksamhet tas bort

Begreppen "kärnverksamhet" och "kompletterande verksamhet" bedöms av kommittén vara missvisande och otidsenliga. SVT, SR och UR tolkar begreppet kärnverksamhet olika och begreppet kompletterande verksamhet anses idag överflödigt. KLYS och Copyswede har inga invändningar mot att begreppen utmönstras ur sändningsvillkoren.

4.1.4 Granskningsnämndens uppdrag förtydligas

Granskningsnämnden ska årligen i efterhand bedöma om bolagen har uppfyllt sina uppdrag. Att Granskningsnämnden för radio och TV föreslås få ett utökat uppdrag att granska bolagens resursförbrukning, kostnadseffektivitet och produktivitet, är något som KLYS och Copyswede inte anser främja public servicebolagens oberoende och integritet. Vi avstyrker därför utredningens förslag i denna del.

4.1.5 Sändningstillstånden ska gälla fr o m 1 jan 2014 till den 31 december 2019. Översyn bör göras efter halva tillståndsperioden

Tillstånden föreslås gälla i sex år. KLYS och Copyswede anser att perioden bör vara minst sex år, gärna längre för att ge arbetsro, trygghet och stabilitet, som i sin tur främjar ett programutbud präglat av

KLYS

Konstnärliga
och Litterära
Yrkes
utövares
Samarbets
nämnd

mångfald och kvalitet. En tillståndperiod på minst sex år ger också utrymme för flexibilitet och möjlighet till långsiktig planering och utveckling av programverksamheten och anpassning till teknikutvecklingen.

En översyn efter halva tiden får enligt KLYS och Copyswede inte i praktiken innebära en halvering av sändningstillståndens längd utan måste vara begränsad till att bara omfatta frågan om finansieringen är tillräcklig i förhållande till uppdraget och till den faktiska kostnadsutvecklingen.

4.2 Kulturuppdraget

KLYS och Copyswede vill kraftigt betona public servicebolagens kulturansvar. För att få en dynamisk kulturell utveckling i landet, i olika regioner och bland olika grupper av befolkningen, har public servicebolagen en mer central roll än några andra svenska kulturbärare. SVT, SR och UR är mycket viktiga nationalscener för musik, scenkonst, bildkonst, film och litteratur av alla de slag.

KLYS och Copyswede anser därför att regeringens uttalanden i prop. 2008/09:195 om att kulturansvaret är en av de viktigaste delarna i programföretagens uppdrag ska vara vägledande för sändningstillstånden gällande kulturuppdraget även under kommande tillståndperiod. KLYS och Copyswede menar att public service ska utgöra en radio och TV i såväl allmänhetens, som i kulturlivets tjänst.

4.2.3 Ett fortsatt stärkt kulturuppdrag

KLYS och Copyswede delar utredningens uppfattning att SVT och SR bör fortsätta fördjupa, utveckla och vidga sitt kulturutbud. Det förstärkta kulturuppdraget bör enligt KLYS och Copyswede innefatta att de olika konstarterna lyfts fram ännu starkare på olika sätt i programutbudet. Det stärkta kulturuppdraget bör också innefatta resurser för utveckling av de olika konstarterna, inte minst de gestaltande konstformerna, och säkerställande av en fortsatt egenproduktion av företagen själva.

Det bör därför enligt KLYS och Copyswede uttryckligen framgå i villkoren att programföretagen ska främja konstnärlig och litterär förnyelse och bedriva skapande verksamhet med konstnärliga och litterära uttrycksformer på en hög nivå.

I kulturansvaret ligger också ett ansvar för att de konstnärligt yrkesverksamma som skapar och medverkar i program i public service-TV och radio erbjuds rimliga villkor när det t ex gäller upphovsrättsliga - såväl ideella som ekonomiska rättigheter - och arbetsrättsliga regler och avtal. I den förra public service-utredningen (SOU 2008:64 s 178 Kontinuitet och förändring) uttrycks också detta; "SVT, SR och UR har traditionellt ansetts ha ett kulturpolitiskt ansvar som uppdragsgivare till bl a kulturarbetare och frilansmedverkande". Att detta ingår i kulturuppdraget bör uttryckligen framgå av sändningsvillkoren.

KLYS

Konstnärliga
och Litterära
Yrkes
utövares
Samarbets
nämnd

I sändningstillstånden måste därför enligt KLYS och Copyswede klart uttalas att programföretagen ska ingå och tillämpa kollektivavtal och andra avtal samt följa de lagregler som bl a tillförsäkrar medverkande kulturskapare rätt till ersättning från inkomster av vidareanvändning av deras prestationer. Detta krav måste även gälla för de externa produktionsbolag som programföretagen anlitar, eftersom programföretagens ansvar bör gälla för hela produktionskedjan. KLYS och Copyswede utvecklar detta resonemang under avsnittet 8.6.1 om programföretagens beställarroll.

4.3 Nordiskt samarbete

KLYS och Copyswede vill understryka vikten av nordiskt samarbete på radio- och TV-området, inte minst mellan public servicebolagen, och anser inte att det finns något som talar för att det inte skulle finnas behov av att stärka det samarbetet.

När det gäller Nordvision görs ett uttalande på sid. 114 som vi ställer oss frågande till. Enligt Nordvision finns det svårigheter att få till stånd avtal om rättighetsersättningar på nivåer som möjliggör ett programutbyte. Rättighetsfrågan tycks anses begränsa möjligheterna till exempelvis gemensamma beställtjänster för Norden. Om det är så att rättighetsersättningarna ses som ett problem när det gäller nordiska samarbeten, menar KLYS och Copyswede att det i så fall från statsmakternas sida måste säkerställas att programföretagen tillförs tillräckliga resurser för att lösa detta.

4.4 SVT:s roll för svensk filmproduktion

4.4.4 SVT:s filmuppdrag

SVT spelar en avgörande roll för svensk filmproduktion, inte minst för enskilda svenska filmare. KLYS och Copyswede instämmer inte i utredningens slutsats att det inte skulle finnas behov av att ytterligare stärka SVTs uppdrag när det gäller utvecklingen av svensk filmproduktion. Tvärtom anser vi att SVTs uppdrag när det gäller svensk film, precis som när det gäller kulturuppdraget, ska stärkas.

I utredningen påstås att ett stärkt filmuppdrag för SVT skulle kunna snedvrída partsförhållandena vid de förhandlingar inför ett nytt filmavtal som sannolikt kommer att äga rum mitt under den kommande tillståndsperioden.

Att på detta sätt koppla SVTs filmuppdrag till det nuvarande filmavtalet konstruktion är ytterligare exempel på att den nuvarande modellen för finansiering av svensk film har kommit till vägs ända. Filmavtalet måste ersättas av en helstatlig filmpolitik där SVT inom ramen för denna ges en strategisk roll för att utveckla och stärka den svenska kvalitetsfilmen, inte minst när det gäller dokumentärfilm och film för barn och unga.

KLYS

Konstnärliga
och Litterära
Yrkes
utövarers
Samarbets
nämnd

KLYS och Copyswede vill också i sammanhanget passa på att peka på att det är mycket svårt att få en inblick i på vilket sätt SVTs filmuppdrag idag uppfylls. Utredningens redovisning är synnerligen knapphändig och detsamma gäller de uppgifter som finns med i de public serviceredovisningar som utredningen hänvisar till. I ett kommande sändningstillstånd bär därför ingå krav på en fylligare och tydligare redovisning av hur SVT arbetar med sitt filmuppdrag.

4.5 Digitalisering och tillgängliggörande av arkiv

4.5.6 Ansvar för digitalisering och tillgängliggörande

KLYS och Copyswede är mycket måna om att public servicebolagen ska kunna använda programmen i sina programarkiv och att program, som i väsentlig grad bekostas av licensmedel, ska kunna tillgängliggöras för allmänheten. Vi är också positiva till den arkivavtalslicens som införts i upphovsrättslagstiftningen beträffande vissa utnyttjanden av radio- och TV-företagens programarkiv, och vill i sammanhanget lyfta fram Öppet arkiv i utökad form, som möjliggjorts med stöd av denna bestämmelse.

När det gäller bolagens ansvar för digitalisering och tillgängliggörande av arkivmaterial har KLYS och Copyswedens följande invändningar.

Programföretagen förfogar över arkiv som inte bara ska användas i programföretagens verksamheter utan också utgör en nationell angelägenhet och en viktig del av vårt gemensamma kulturarv. Ett exempel på ett arkiv som har en bredare uppgift än att förse Sveriges radio med material är Grammfonarkivet. Grammfonarkivet är tyvärr inte omnämnt i utredningen, trots att det är en av världens största skivsamlingar och en viktig nationell kulturskatt. Enligt vad KLYS och Copyswede fått kunskap om har Grammfonarkivet, liksom SVTs, SRs och URs övriga arkiv, drabbats av upprepade besparingar de senaste åren för att bolagen ska få loss pengar till annan verksamhet. Bolagen vill anpassa arkiven för sina egna behov utan att ta ansvar för de kulturskatter vars insamlade svenska folket under många år finansierat med licensmedel.

KLYS och Copyswede menar mot denna bakgrund att det måste tas fram en samlad nationell strategi för bevarande och tillgängliggörande av de arkiv som programföretagen förfogar över. Det bör vara ett statligt ansvar att se till att dessa arkiv kan behållas, tas om hand och utvecklas så att dess kulturskatter kan komma flera till del, och att det för detta ändamål avsätts ordentliga resurser.

KLYS

Konstnärliga
och Litterära
Yrkes
utövares
Samarbets
nämnd

4.6 Att stärka utbildnings- och folkbildningsutbud

4.6.4 Begreppet folkbildningsprogram i URs sändningstillstånd ändras till allmänt bildande program.

I utredningen föreslås att de program som ligger utanför utbildningsuppdraget och som har en allmänbildande funktion ska kallas "allmänt bildande program" medan den organiserade folkbildningen förs in i utbildningsuppdraget. KLYS och Copyswede är mycket angelägna om att programföretagens folkbildande uppgift även fortsättningsvis ska prägla verksamheterna och menar att den föreslagna förändringen riskerar att leda till begreppsförvirring och uttunning av folkbildningsbegreppet för hela public service-området.

4.7 Programverksamhet på minoritetsspråk

4.7.5 Ett renodlat språkupdrag

Utredningen föreslår att utbudet på de nationella minoritetsspråken ska öka årligen under tillståndspanoroden. KLYS och Copyswede anser att detta förslag är alldeles för stelbent och att kravet om ökat utbud på området istället ska gälla för hela perioden istället för årligen.

4.8 Att spegla landets mångfald

Det s k 55-procentsvillkoret

När det gäller public servicebolagens uppgift att spegla hela landet är det enligt KLYS och Copyswede viktigt att programbolagen är närvarande i hela landet och producerar radio och TV från olika delar av landet, för hela landet. Det är inte tillräckligt att bevakning finns på olika orter, programproduktion måste också ske i olika delar av Sverige. I public servicebolagens kulturansvar ska även fortsättningsvis ingå att ha en skapande funktion på kulturområdet även utanför storstäderna.

KLYS har tidigare försvarat kravet i sändningsvillkoren om att 55 procent av SVTs och SRs allmänproduktionen ska ske utanför Stockholm. Även om en sådan procentregel är vansklig och svår att upprätthålla är det viktigt att public servicebolagen även fortsättningsvis i uppdraget ska ha till uppgift att spegla hela landet och verka för mångfald innefattande att spegla vårt mångkulturella samhälle. För att uppnå speglingskravet måste public serviceverksamheterna finnas på plats och ta till vara den konstnärliga och journalistiska kompetens som finns i hela landet. Viktigare än 55 procentmålet är därför enligt KLYS och Copyswede att sändningstillstånden innehåller ett uttryckligt krav på att kulturproduktion ska äga rum på fler platser än i Stockholm och Göteborg och med huvudsaklig medverkan från respektive ort. Vi vill här lyfta fram förhållandet att det i flera fall har visat sig att Stockholmsbaserade produktionsbolag utför arbete i produktioner som på papperet ska ske utanför Stockholm.

KLYS

Konstnärliga
och Litterära
Yrkes
utövarers
Samarbets
nämnd

Speglingsuppdraget har också en kultur- och arbetsmarknadspolitisk dimension som handlar om att de yrkesverksamma ska kunna arbeta och försörja sig inom kultur- och medieområdet i hela landet. Programföretagen har ett kulturpolitiskt uppdrag och ska producera kulturprogram i vid mening samt främja mångfald, kvalitet och spegla respektive områdes särprägel och egenart. I det perspektivet är det rimligt och nödvändigt med regionala produktioner där man utnyttjar yrkeskunskande, kreativitet och resurser runt om i landet.

4.8.3 Ett bredare speglingsuppdrag

Kommittén föreslår i utredningen att villkoret ändras så att det framgår att programutbudet ska spegla förhållanden i hela landet och "den variation som finns i befolkningen. Verksamheten ska bedrivas utifrån ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv". KLYS och Copyswede anser att det föreslagna tillägget om "den variation som finns i befolkningen" är luddigt och inte tillräckligt tydliggjort i utredningen. En för öppen formulering här kan leda till att det i praktiken blir Granskningsnämnden som får precisera innebörden i ett förändrat uppdrag. Om förändringen ska genomföras måste det vara programföretagens uppgift att utarbeta relevanta kriterier för såväl kvalitativa som kvantitativa mätningar.

KLYS och Copyswede instämmer i bedömningen att SVT och SR även fortsatt bör ha ett villkor om en decentraliserad organisation. Vi anser dock att speglingsuppdraget bör förtydligas i enlighet med vad som anförs från KLYS och Copyswede ovan, under avsnitt 4.8.

Att nå publiken (kap 5)

5.6.4 Internet

Med avseende på hur programbolagen når Internetpubliken delar KLYS och Copyswede utredarens uppfattning att bolagen bör tillgängliggöra sina tjänster på Internet, att det görs på egna webbplatser och att det då sker i öppna tekniska lösningar utan annan kostnad (för publiken) utöver erlagd radio- och tv-avgift. Detta säkerställer att publiken inte blir beroende av någon tredje part och dess specialvillkor för att få tillgång till programbolagens Internettjänster.

KLYS och Copyswede anser dock inte att bolagen, vid sidan av sitt eget tillgängliggörande, ska undvika att samarbeta med andra aktörer som på Internet vill erbjuda innehåll från programbolagen som egna tjänster, även om det skulle vara fråga om speciallösningar och anpassningar. Att andra än programbolagen har möjlighet att via Internet tillhandahålla innehåll från programbolagen torde kunna vara till väsentligt gagn för publiken. Att ett sådant tillhandahållande kan kräva ett visst mått

KLYS

Konstnärliga
och Litterära
Yrkes
utövarers
Samarbets
nämnd

av speciallösningar och anpassningar ska inte utgöra något hinder för programbolagen att lämna medgivande till tillhandahållandet.

Eftersom programbolagen dock inte helt och hållet råder över de upphovsrättsliga och kontraktsrättsliga förutsättningarna för tillhandahållande av senare slag, ska det inte ställas några krav på att innehållet då nödvändigtvis måste tillhandahållas i öppna lösningar eller att det sker utan ytterligare kostnad för publiken. KLYS och Copyswede anser att det av kommande sändningstillstånd klart ska framgå att så är fallet.

När det gäller ytterligare kostnader för publiken torde det kunna konstateras att en tredje parts tillhandahållande är förenat med kostnader av olika slag. Den tillhandahållande trepartsaktören bör följaktligen åtminstone kunna få täckning för sina faktiska kostnader. Den ur publiken som inte vill betala extra för det eventuella mervärde som tillhandahållaren lämnar i sin tjänst, kan alltid tillgodogöra sig det aktuella innehållet från programbolagets eget tillhandahållande.

Medelstillelning till programföretagen (kap 7)

7.1.2 De årliga besluten i samband med budgetpropositionen tas bort

Eftersom den föreslagna uppräknigen med två procent per år riskerar att kraftigt urholka såväl innehåll som kvalitet i verksamheten är det enligt KLYS och Copyswede viktigt att möjligheten till höjningar av anslagen under tillståndsperioden inte försvinner i samband med att de årliga besluten i budgetpropositionen tas bort.

7.2 Programföretagens ekonomiska ramar

Medelstillelningen till programföretagen föreslås även fortsättningsvis räknas upp med två procent om året som ersättning för kostnadsökningar. För att public servicebolagen ska kunna leva upp till sina uppdrag krävs en modell för anslagsuppräknigen som följer den faktiska kostnadsutvecklingen. KLYS och Copyswede anser att den föreslagna kostnadsuppräknigen på två procent är alldeles för liten. Den innebär i praktiken besparings- och rationaliseringskrav som går ut över programutbudet, inte minst på kulturområdet där utbudet enligt utredningen ska fortsätta fördjupas, utvecklas och vidgas. Public serviceföretagen måste enligt KLYS och Copyswede garanteras resurser att kunna utveckla och producera program och i samband därmed tillförsäkra sig de rättigheter som behövs för att t ex kunna upprätthålla sina arkiv.

KLYS

Konstnärliga
och Litterära
Yrkes
utövares
Samarbets
nämnd

Mångfald i programproduktionen (kap 8)

8.6.1 Programföretagens beställarroll

Public serviceradio- och TV är centrala arenor för konstnärliga och litterära yrkesutövare att nå ut med sina verk och prestationer. En omfattande medverkan av utomstående kulturskapare leder till ökad mångfald och kvalitet, vilket är en förutsättning för uppfyllande av public serviceuppdraget. Samtidigt är det också viktigt att värna om den fast anställda personalen och den kompetens och det lärarkapital som finns inom bolagen. Det gäller att hitta en balans mellan anlita av utomstående medverkande, utläggningar av produktion och tillvaratagande av den anställda personalens kompetens och erfarenhet.

Programföretagen har vidtagit åtgärder för att säkerställa att deras organisationer för inköp och beställning av extern produktion präglas av tydlighet. Detta arbete bör enligt kommittén fortsätta och göras i dialog med de externa produktionsbolagen.

I det fortsatta arbetet med tydliggörande av programföretagens beställarroll bör enligt KLYS och Copyswede också programföretagens ansvar för utomståendes medverkan tydliggöras. Programföretagen har som tidigare nämnts ett kulturpolitiskt ansvar som uppdragsgivare till bl a kulturskapare och frilansmedverkande. Det måste därför enligt KLYS och Copyswede säkerställas att lagar (t ex upphovsrättslagen) och avtal (individuella och kollektiva) följs även när det gäller utläggningar av programproduktion på externa produktionsbolag där kulturskapare och frilansare medverkar. Ett konkret förslag från KLYS och Copyswede är att SR:s Leveranshandbok och SVTs Arbetsbok för produktionsbolagen (som tagits fram för att ge praktisk information kring vad produktionsbolagen bör tänka på när man levererar till dem), utvecklas och kompletteras med denna information.

8.6.3 Ingen ytterligare reglering gällande rättigheter

KLYS och Copyswede instämmer i utredningens bedömning att ingen ytterligare reglering gällande rättigheter bör införas.

Regleringen av programföretagens verksamhet (kap 9)

9.1.5 Förhandsprövningen

KLYS och Copyswede är kritiska till den så kallade förhandsprövningen av nya tjänster och är därför också motståndare till den föreslagna förstärkningen av den. Förhandsgranskningen är ett ingrepp i den publicistiska integriteten och i praktiken ett sätt att ge de kommersiella radio- och TV-företagen rätt att tillsammans med staten pröva vad public serviceföretagen får och inte får göra för att

Sveriges Författarförbund - Sveriges Dramatikerförbund - Svenska Journalistförbundet - Sveriges Läromedelsförfattares Förbund - Konstnärernas Riksorganisation - Föreningen Svenska Tecknare - Föreningen Sveriges Konstantverkare och Industriformgivare - Svenska Fotografers Förbund - Föreningen Svenska Tonsättare - Föreningen Svenska Kompositörer av Populärmusik - Federationen Svenska Musiker - Svenska Teaterförbundet - Svenska Regissörsföreningen - Oberoende Filmars Förbund - Unionen - klubbarna vid Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion

KLYS

Konstnärliga
och Litterära
Yrkes
utövarers
Samarbets
nämnd

utveckla sin verksamhet. Det är också ett stort intrång i oberoendet. KLYS och Copyswede anser därför att denna förhandsprövning bör avskaffas i sin helhet.

Digitalradio (kap 11)

KLYS och Copyswede delar utredningens uppfattning att en övergång från FM till digital radio är högst motiverad. För detta krävs tydliga förutsättningar i form av beslut från regering och riksdag och ekonomiska resurser för SR att leda utvecklingen, sända fler program och dubbeldistribuera under en begränsad period.

Avslutning

Flera av KLYS medlemsorganisationer skriver egna remissyttranden över public service-utredningen. I dessa utvecklas i viss mån ovanstående resonemang för respektive konstområde. KLYS hänvisar därför till dessa yttranden när det gäller fördjupning inom områdena musik, film, drama, bild, litteratur och journalistik.

För KLYS

För Copyswede

Ulrica Källén Lörelius

Mattias Åkerlind

Förbundssekreterare/jurist

Verkställande direktör